

“Davalı ... .. tarafından sunulan 05/03/2025 tarihli dilekçesinde özetle; Mahkememiz dosyasında uygulanmakta olan 7440 sayılı kanunun 10. maddesi 28. fıkrası 1416 sayılı kanun kapsamındaki borçlara ilişkin yargılama giderlerinin diğer yeniden yapılandırılan borçlardan farklı şekilde düzenlenmesine sebep olduğunu ve Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiğini, 7440 sayılı kanunun 10. maddesinin borçlu öğrencilerin yükünü hafifletmeyi amaçladığını, kanun metninde açılmış davalar dahil olmak üzere tahsil işlemlerinin durdurulacağı ve vekalet ücretinin alınmayacağı açıkça düzenlendiğini, ancak uygulamada bu hükümlere aykırı olarak konusuz kalmış bir Milli Eğitim Bakanlığı vekili tarafından istinafa götürüldüğünü, dolayısıyla kanun ruh ve amacına aykırı süreç işletildiğini, bu durumun Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca, 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesi 28. fıkrasının Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olup olmadığının tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

1- İtirazın Konusu 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesi 28. fıkrasının Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı iddiası ile iptali istemidir.

Mahkememizin 10/04/2025 tarihli ara kararı ile; "Tüm dosya kapsamı ve davalı tarafın dilekçesi birlikte incelendiğinde; Davalı tarafından 7440 Sayılı Kanunun 10. maddesinin 28. fıkrasının: Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine aykırı olduğu ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilgili komisyona sunulmuş ve kabul edilmiş olan 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesinin borçlu öğrencilerin yükünü hafifletmeyi amaçlamakta olduğu ve ilgili kanunun metninde açık biçimde açılmış davalar dâhil olmak üzere tahsil işlemlerinin durdurulacağı ve vekâlet ücretlerinin alınmayacağı açıkça düzenlenmiş oluşuna rağmen, 7440 Sayılı Kanunun 10. maddesinin 28. fıkrasından dolayı amaca ve kanun yapma sistematiğine aykırı olduğu iddiasının da: devletlerin en üst mercileri olan meclislerin iradesi ürünü olan kanunun ciddiyetine yakışık olmayan bu durumdan kaynaklı olarak vatandaşların kişilerin iradesini fesada uğratmaya yönelik sonuçlar doğması da nazara alındığında, Anayasa aykırılık iddiası Mahkememizce ciddi olarak kabul edilmiş ve Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca, "Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır." hükmü de nazara alındığında; yargılama dosyasının Anayasa Mahkemesine az yukarıdaki gerekçeler ile gönderilmesine karar vermek gerekmiştir." gerekçeleriyle mahkememiz dosyası 10/04/2025 tarihinde Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 07/05/2025 tarih 2025/108 Esas 2025/103 Karar sayılı kararı ile; "5. Yapılan incelemede itiraz yoluna başvuran Mahkeme tarafından sadece davalıların Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi olduğu belirtilerek itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırılığı yönünden bir değerlendirme yapılmaksızın Anayasa Mahkemesine başvuruda bulunduğu ve söz konusu başvuru kararında kuralın Anayasa'nın hangi maddelerine hangi nedenlerle aykırı olduğunun açıklanmadığı görülmüştür. Dolayısıyla başvurunun yöntemine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından REDDİNE 7/5/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi. " gerekçeleriyle reddine karar verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Anayasamızın 2. maddesi "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." hükümlerini amirdir.

Anayasanın 2. maddesinde "hukuk devleti" ilkesi devletin temel niteliği olarak düzenlenmiş, bu ilke Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihatlarında "eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı tutum ve davranışlardan kaçman, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlet" olarak tarif edilmiştir.

Hukuk devletinin ilkeleri ise; doktrinsel olarak farklı farklı maddeler de sıralanmakla birlikte, başlıklar halinde sıralanacak olunursa: Güçler ayrılığı; Temel hakların güvence altına alınması; Yasallık; Devletin işlem ve eylemlerinin yargısal denetime tabi olması; Yargı bağımsızlığı; Yasaların anayasaya uygunluğunun sağlanması ve Hukuksal güvenlik ilkeleri olarak belirtilebilir.

Hukuki güvenlik ilkesi makam gereği özü itibarıyla ifade edilmeye çalışılacaktır.

Anayasa Mahkemesinin Karar Günü: 17.6.2015, Esas Sayısı: 2014/194 ve Karar Sayısı: 2015/55 olan kararında konumuza dair genel hukuk ilkeleri kapsamında olarak: "Anayasa'nın 2. maddesinde hukuk devleti ilkesi düzenlenmiştir. Hukuk devletinin korumakla yükümlü olduğu evrensel ilkelere biri hukuk güvenliği ilkesidir. Hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, BİREYLERİN TÜM EYLEM VE İŞLEMLERİNDE DEVLETE GÜVEN DUYABİLMESİNİ, DEVLETİN DE YASAL DÜZENLEMELERDE BU GÜVEN DUYGUSUNU ZEDELEYİCİ YÖNTEMLERDEN KAÇINMASINI GEREKLİ KILAN ORTAK DEĞERDİR.

Hukuki belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir. Bu bakımdan, kanunun metni, bireylerin, gerektiğinde hukuki yardım almak suretiyle, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkân verecek düzeyde kaleme alınmış olmalıdır. Dolayısıyla, uygulanması öncesinde kanunun, muhtemel etki ve sonuçlarının yeterli derecede öngörülebilir olması gereklidir. (Anayasa Mahkemesi, E.2013/39, K.2013/65, K.T. 22/5/2013)

Somut olaydaki yasal düzenleme olan 7440 Sayılı Kanunun 10. maddesinin 28. fıkrası nazara alındığında ise: davalı tarafından 7440 Sayılı Kanunun 10. maddesinin 28. fıkrasının: Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine aykırı olduğu ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilgili komisyona sunulmuş ve kabul edilmiş olan 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesinin borçlu öğrencilerin yükünü hafifletmeyi amaçlamakta olduğu ve ilgili kanunun metninde açık biçimde açılmış davalar dâhil olmak üzere tahsil işlemlerinin durdurulacağı ve vekâlet ücretlerinin alınmayacağı açıkça düzenlenmiş olduğu beyan olunarak, Anayasaya aykırı olduğu iddia olunmuştur.

İlgili yasal düzenleme nazara alındığında: 7440 Sayılı Kanunun 10. maddesinin hükümleri / fıkraları arasındaki çelişki nedeniyle dosyamız davalısının kaçınılmaz yanılığında

düştüğü ve 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesinin borçlu öğrencilerin yükünü hafifletmeyi amaçlanmasına ve buna göre düzenlemeler getirilmesine ve bu düzenlemelerin muhatap vatandaşlarda da bu şekilde algılanmasına rağmen, farklı fıkralarında ise farklı alacaklar için farklı koşulların getirilmesi ve vekalet ücretinin de tahsil edileceğinin hükme bağlanması: Anayasanın 2. maddesinde düzenlenen sosyal hukuk devleti ilkesi ile bağdaştırılamamıştır. Zira farklı Mahkemeler ile irtibat kurulduğunda: ilgili kanunun amacı ve farklı fıkralarda düzenlenmekte olan hususlar da nazara alındığında; kişiler tarafından algılanmakta olan mananın, vekalet ücreti dahil olmak üzere yargılama giderlerinin tahsil edilmeyeceğine yönelik olduğu tespit olunmuştur.

Mezkur izahlar kapsamında davalı tarafın iddiaları ciddi olduğu kabul olunmuş ve mezkur değişiklik sonucu ilgili kanun maddesinin; hukuk devleti, hukuki güvenlik ilkesine aykırı olduğu düşünülerek aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

7440 sayılı Kanun'un 10. maddesi 28. fıkrasının Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğunun tespiti ile iptaline karar verilmesi arz olunur.”